TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2011. gada 22. jūnijā *

Lieta C-399/09

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Nejvyšší správní soud* (Čehijas Republika) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2009. gada 23. septembrī un kas Tiesā reģistrēts 2009. gada 16. oktobrī, tiesvedībā

Marie Landtová

pret

Česká správa socialního zabezpečení.

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], tiesneši K. Šīmans [*K. Schiemann*] (referents), L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], A. Prehala [*A. Prechal*] un E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*],

* Tiesvedības valoda — čehu.

ģenerāladvokāts P. K. Viljalons [*P. Cruz Villalón*],
sekretārs K. Malačeks [*K. Malaček*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2010. gada 25. novembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— M. Landtovas [*Landtová*] vārdā — V. Vejvoda [*V. Vejvoda*], *advokát*,

— Čehijas Republikas valdības vārdā — M. Smoleks [*M. Smolek*] un D. Hadrušeks [*D. Hadroušek*], pārstāvji,

— Slovākijas valdības vārdā — B. Ricjova [*B. Ricziová*], pārstāve,

— Eiropas Komisijas vārdā — K. Valkerova [*K. Walkerová*] un V. Kreišics [*V. Kreuschitz*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2011. gada 3. marta tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt EKL 12. pantu, kā arī Padomes 1971. gada 14. jūnija Regulas (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma

sistēmu piemērošanu darbiniekiem un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā, redakcijā, kas grozīta un atjaunota ar Padomes 1996. gada 2. decembra Regulu (EK) Nr. 118/97 (OV 1997, L 28, 1. lpp.), kura grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 5. aprīļa Regulu (EK) Nr. 629/2006 (OV L 117, 1. lpp.; turpmāk tekstā — "Regula Nr. 1408/71"), 3. panta 1. punktu, 7. panta 2. punkta c) apakšpunktu, 10. pantu un 46. pantu, kā arī Regulas Nr. 1408/71 III pielikuma A daļas 6. punktu.

2 Šis lūgums radās tiesvedībā starp M. Landtovu, Čehijas Republikā dzīvojošu šīs pašas dalībvalsts pilsoni, un *Česká správa sociálního zabezpečení* (Čehijas Republikas sociālās apdrošināšanas iestāde, turpmāk tekstā — "*správa*") par vecuma pensijas summas daļu, ko pēdējā minētā tai piešķīrusi.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 astoto apsvērumu:

"tā kā uz darbiniekiem un pašnodarbinātām personām, kas pārvietojas Kopienā, būtu jāattiecas tikai vienas vienīgas dalībvalsts sociālā nodrošinājuma sistēmai, lai novērstu piemērojamo valstu tiesību aktu pārklāšanos un no tā izrietošos iespējamos sarežģījumus".

4 Regulas Nr. 1408/71 3. panta 1. punktā ir paredzēts, ka, "ievērojot šīs regulas īpašos noteikumus, uz personām, kas dzīvo kādā dalībvalstī, uz kuru attiecas šī regula, attiecas tie paši pienākumi un tie paši pabalsti saskaņā ar jebkuras dalībvalsts tiesību aktiem, kas attiecas uz šīs valsts pilsoņiem".

5 Tās pašas 6. pantā noteikts:

"Ievērojot 7. un 8. panta un 46. panta 4. punktu, ar šo regulu attiecībā uz personām un jautājumiem, uz kuriem tā attiecas, tiek aizstāti jebkāda veida sociālā nodrošinājuma konvenciju noteikumi, kas saista vai nu:

a) vienīgi divas vai vairākas dalībvalstis [..];

[..]."

6 Regulas Nr. 1408/71 7. panta 2. punkta c) apakšpunktā ir minēts:

"Neatkarīgi no šīs regulas 6. panta turpina piemērot:

[..]

c) dažus noteikumus sociālā nodrošinājuma konvencijās, ko dalībvalstis noslēgušas pirms šīs regulas piemērošanas dienas, ar nosacījumu, ka šie noteikumi ir labvēlīgāki pabalstu saņēmējiem vai ka tie izriet no īpašiem vēsturiskiem apstākļiem un to darbības laiks ir ierobežots, ja šie noteikumi ir uzskaitīti III pielikumā."

7 Saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 10. panta 1. punkta pirmo daļu:

"Izņemot gadījumus, kad šajā regulā paredzēts citādi, [..] vecuma pabalstus [..], kas iegūti saskaņā ar vienas vai vairāku dalībvalstu tiesību aktiem, nevar nekādā veidā samazināt, pārveidot, apturēt, atsaukt [..] tāda iemesla dēļ, ka to saņēmējs dzīvo citā dalībvalstī, kas nav tā dalībvalsts, kurā atrodas institūcija, kura ir atbildīga par to maksāšanu."

8 Šīs regulas III pielikuma ar nosaukumu "Sociālā nodrošinājuma konvenciju noteikumi, kas turpina būt piemērojami neatkarīgi no Regulas 6. panta — sociālā nodrošinājuma konvenciju noteikumi, kurus nepiemēro personām, uz kurām attiecas Regula" A daļas 6. punktā ar virsrakstu "Čehijas Republika — Slovākija" *inter alia* ir saglabāts spēkā 1992. gada 29. oktobrī noslēgtās divpusējās konvencijas starp Čehijas Republiku un Slovākiju 20. pants saistībā ar pasākumiem situācijas noregulēšanai pēc Čehijas un Slovākijas Federatīvās Republikas sadalīšanās 1992. gada 31. decembrī (turpmāk tekstā — "konvencija").

Konvencija

9 Konvencijas 20. panta 1. punktā ir paredzēts, ka "apdrošināšanas laika posms, kas pabeigts pirms Čehijas un Slovākijas Federatīvās Republikas sadalīšanās, ir jāuzskata par tās līgumslēdzējas valsts apdrošināšanas laika posmu, kuras teritorijā atradās pilsoņa darba devēja juridiskā adrese Čehijas un Slovākijas Federatīvās Republikas sadalīšanās dienā vai tuvākajā dienā pirms šīs dienas".

Valsts tiesības

10 Saskaņā ar Čehijas Republikas Konstitūcijas (Konstitucionālais likums Nr. 1/1993) 89. panta 2. punktu "[*Ústavní soud*] nolēmumi ir saistoši visām iestādēm un juridiskām personām".

11 Saskaņā ar Likuma Nr. 155/1995 par pensiju apdrošināšanu 28. pantu "apdrošinātai personai ir tiesības saņemt vecuma pensiju, sasniedzot obligāto apdrošināšanas laika posmu un noteiktu vecumu, ja persona atbilst citām šajā likumā noteiktām prasībām".

12 *Ústavní soud* (Konstitucionālā tiesa) ar 2005. gada 25. janvāra nolēmumu (III. *ÚS* 252/04, turpmāk tekstā — "*Ústavní soud* nolēmums") pieņēma, ka konvencijas 20. panta 1. punkts esot jāpiemēro tādējādi, ka "gadījumā, ja Čehijas Republikas pilsonis izpilda likumā noteiktos nosacījumus par tiesībām uz pabalstu un ja šis pabalsts būtu saskaņā ar (Čehijas) valsts tiesību aktiem augstāks nekā pabalsts saskaņā ar [konvenciju], tad [*správa*] ir jānodrošina pensiju maksājumi, kas atbilst augstākajai summai saskaņā ar valsts tiesību aktiem, t.i., tai ir jānolemj papildināt pensiju, kas saņemta no citas puses, ņemot vērā pensijas apmēru, kas saņemta saskaņā ar [Čehijas un Slovākijas] vienošanos no vienošanās otras puses, tā, lai nenotiktu divkārša viena un tā paša veida pensijas saņemšana to pašu iemeslu dēļ no divām dažādām [sociālā nodrošinājuma iestādēm]".

13 Papildus Čehijas Republikas pilsonības nosacījumam *Ústavní soud* iepriekš minētā aprēķina īpašo noteikumu piemērošanu pakārtoja vēl otram kumulatīvam nosacījumam, proti, ka pabalsta prasītājam ir jādzīvo Čehijas Republikas teritorijā.

Pamata lietas fakti un prejudiciālie jautājumi

14 M. Landtova, Čehijas Republikas pilsone, kas dzīvo Čehijas Republikā, no 1964. gada līdz 1992. gada 31. decembrim strādāja Čehijas un Slovākijas Federatīvās Republikas teritorijā. Pēc šīs valsts sadalīšanās viņa līdz 1993. gada 31. augustam strādāja Slovākijas Republikas teritorijā, tad kopš 1993. gada 1. septembrim — Čehijas Republikas teritorijā.

15 2006. gada 20. jūnijā *správa* M. Landtovai piešķīra daļēju vecuma pensiju (turpmāk tekstā — "vecuma pabalsts"), sākot no 2006. gada 31. marta.

16 *Správa* vecuma pabalstu noteica, piemērojot konvencijas 20. pantu, un secināja, ka apdrošināšanas laika posms, kas attiecībā uz M. Landtovu ir pabeigts līdz pat 1992. gada 31. decembrim, ir jāņem vērā Slovākijas Republikas apdrošināšanas sistēmas ietvaros, jo tās darba devējs dzīvojot Slovākijas Republikas teritorijā.

17 2006. gada 14. augustā M. Landtova apstrīdēja tai piešķirto vecuma pabalsta summu *Městský soud v Praze* (Prāgas pilsētas tiesa), uzskatot, ka *správa* neesot ņēmusi vērā visus uz viņu attiecināmos apdrošināšanas laika posmus.

18 2007. gada 23. maijā *Městský soud v Praze* atcēla *správa* lēmumu, piemērojot *Ústavní soud* spriedumu, saskaņā ar kuru, ja Čehijas Republikas pilsonis izpilda likumā noteiktos nosacījumus par tiesībām uz pabalstu, kura apmērs ir lielāks nekā saskaņā ar konvenciju aprēķinātais, tad *správa* ir jānodrošina pensiju maksājumi, kas atbilst augstākajai summai. Tādējādi *Městský soud v Praze* izdarīja secinājumu, ka vecuma

pabalsts, ko *správa* piešķīrusi M. Landtovai, ir jāpielāgo, lai iegūtu summu, uz kuru prasītāja pamata lietā būtu varējusi pretendēt, ja uz to attiektos visi apdrošināšanas laika posmi līdz 1992. gada 31. decembrim saskaņā ar Čehijas Republikas sociālā nodrošinājuma sistēmu.

19 *Správa* iesniedza kasācijas sūdzību *Nejvyšší správní soud* (Augstākā administratīvā tiesa).

20 2008. gada 16. janvārī *Nejvyšší správní soud* atcēla *Městský soud v Praze* spriedumu un nodeva lietu otrreizējai izskatīšanai. *Nejvyšší správní soud* radās šaubas par *Ústavní soud* nolēmuma un preferenciālās attieksmes, kas tādējādi tiek nodrošināta Čehijas Republikas pilsoņiem, saderīgumu ar Regulas Nr. 1408/71 3. panta 1. punktā minēto vienlīdzīgas attieksmes principu.

21 *Městský soud v Praze* savu nostāju nemanīja un, atsaukdamās uz minēto *Ústavní soud* lēmumu, uzskatīja, ka *správa* vajadzēja prasītājai pamata lietā piešķirto vecuma pabalsta summu pielāgot, lai tā to varētu saņemt kā tāda, kurai piemērojama Čehijas Republikas sociālā nodrošinājuma sistēma.

22 *Správa* no jauna iesniedza kasācijas sūdzību *Nejvyšší správní soud*, apgalvojot, ka vecuma pabalstu pielāgošanas pienākums tikai attiecībā uz Čehijas Republikas pilsoņiem, kas dzīvo Čehijas Republikas teritorijā un kuru apdrošināšanas laika posms ir uzskatāms par pabeigtu Čehijas un Slovākijas Federatīvās Republikas laikā, piemērojot konvencijas 20. pantu, nav saderīgs ar Regulas Nr. 1408/71 3. pantā nostiprināto vienlīdzīgas attieksmes principu. Turklāt šāds pienākums arī nozīmējot ņemt vērā Slovākijas apdrošināšanas laika posmu, lai paaugstinātu Čehijas Republikas vecuma

pabalsta summu, lai gan divkārša viena un tā paša laika ņemšana vērā ir aizliegta saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 12. pantu.

23 *Nejvyšší správní soud* skatījumā, piemērojot *Ústavní soud* nolēmumu, *správa* ņem vērā pabalsta prasītāja pabeigtos apdrošināšanas laika posmus saskaņā ar Čehijas un Slovākijas Federatīvās Republikas sociālā nodrošinājuma sistēmu, neņemot vērā kompetenci, kas šajā ziņā saskaņā ar konvencijas 20. pantu ir piešķirta Slovākijas sociālās apdrošināšanas iestādei. Šāda rīcība varot radīt ne tikai kritērija noteikt valsti, kuras kompetencē ietilpst ņemt vērā attiecīgo sociālās apdrošināšanas laika posmu, grozīšanu, bet arī izraisīt divkāršu viena un tā paša apdrošināšanas laika posma ņemšanu vērā.

24 Pat ja iesniedzējtiesa neapstrīd, ka M. Landtova atbilst visiem vecuma pabalsta pielāgošanas nosacījumiem, tā tomēr uzskata par nesaderīgu ar EKL 12. pantu un Regulas Nr. 1408/71 3. pantu nosacījumu par Čehijas Republikas pilsonību, kas būtībā nelabvēlīgi ietekmē citu dalībvalstu pilsoņus, lai arī tie atbilst citiem nosacījumiem par tiesībām uz attiecīgo pabalstu. Rodoties jautājums arī par rezidences nosacījuma saderīgumu ar Regulas Nr. 1408/71 10. panta 1. punktu.

25 Šajos apstākļos *Nejvyšší správní soud* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai Padomes Regulas (EEK) Nr. 1408/71 [..] III pielikuma A daļas 6. punkts, to lasot kopā ar [tās] 7. panta 2. punkta c) apakšpunktu [..], saskaņā ar kuru kritērijs, lai noteiktu pēcteci valsti, kura ir kompetenta ņemt vērā apdrošināšanas laika

posmu, kuru nodarbinātās personas sasniegušas līdz 1992. gada 31. decembrim bijušās Čehijas un Slovākijas Federatīvās Republikas sociālā nodrošinājuma sistēmā, turpina būt piemērojams, ir jāinterpretē tādējādi, ka tas liedz piemērot valsts tiesību normu, saskaņā ar kuru Čehijas sociālā nodrošinājuma iestādei saistībā ar tiesībām uz pabalstu un tā apjoma noteikšanu ir pilnībā jāņem vērā pabeigtais apdrošināšanas laika posms bijušajā Čehijas un Slovākijas Federatīvajā Republikā līdz 1992. gada 31. decembrim, kaut gan saskaņā ar iepriekš minēto kritēriju Slovākijas Republikas sociālā nodrošinājuma iestāde ir tā, kas ir kompetenta ņemt to vērā?

2) Ja uz pirmo jautājumu tiek sniegta noraidoša atbilde, vai EKL 12. pants, kā arī Regulas (EEK) Nr. 1408/71 [..] 3. panta 1. punkts, 10. un 46. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka ar tiem netiek pieļauts, ka apdrošināšanas laika posms, kas pabeigts bijušās Čehijas un Slovākijas Republikā līdz 1992. gada 31. decembrim un kas jau vienreiz ņemts vērā tādā pašā apmērā pabalsta sniegšanai Slovākijas Republikas sociālā nodrošinājuma sistēmā, ir saskaņā ar iepriekš minēto valsts tiesību normu pilnībā ņemts vērā saistībā ar tiesībām uz vecuma pabalstu un tā apjoma noteikšanu vienīgi saistībā ar Čehijas Republikas pilsoņiem, kas dzīvo tās teritorijā?"

Par prejudiciālo jautājumu pieņemamību

26 Slovākijas Republika pauž šaubas par uzdoto jautājumu pieņemamību, norādot, ka iesniedzējtiesas lūgtajai nediskriminācijas principa interpretācijai neesot nekādas nozīmes pamata lietas risinājumā un tai neesot nekāda sakara ar minētās lietas priekšmeta būtību un realitāti, jo M. Landtova atbilst visiem nosacījumiem papildu Čehijas

Republikas pabalsta izmaksai, kuri tikuši izvirzīti *Ústavní soud* nolēmumā, un tādējādi nekādi neesot diskriminēta.

27 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tikai valsts tiesa, kurā lieta ir ierosināta un kurai jāuzņemas atbildība par pieņemamo tiesas nolēmumu, ir tā, kurai, ņemot vērā lietas īpatnības, ir jāizvērtē, vai sprieduma taisīšanai ir vajadzīgs prejudiciāls nolēmums un kāda ir Tiesai uzdoto jautājumu piemērotība (skat. it īpaši 2006. gada 15. jūnija spriedumu lietā C-466/04 *Acereda Herrera*, Krājums, I-5341. lpp., 47. punkts).

28 Tādējādi, ja uzdotie jautājumi ir par Savienības tiesību interpretāciju, Tiesai principā ir jāsniedz savs vērtējums (šajā ziņā skat. 2001. gada 13. marta spriedumu lietā C-379/98 *PreussenElektra*, *Recueil*, I-2099. lpp., 38. punkts, un 2009. gada 10. marta spriedumu lietā C-169/07 *Hartlauer*, Krājums, I-1721. lpp., 24. punkts). Šādi tas nav gadījumā, ja Tiesai iesniegtās problēmas raksturs ir pilnībā hipotētisks vai ja Savienības tiesību normas interpretācijai, ko lūgusi valsts tiesa, nav nekāda sakara ar pamata lietā esošo situāciju vai tās priekšmetu (šajā ziņā skat. 2010. gada 9. novembra spriedumu apvienotajās lietās C-92/09 un C-93/09 *Volker und Markus Schecke* un *Eifert*, Krājums, I-11063. lpp., 40. punkts).

29 Taču — kā to savu secinājumu 30. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts — šajā lietā tas tā nav. Lai gan M. Landtova gūst labumu no *Ústavní soud* nolēmuma piemērošanas, šo nolēmumu ir apstrīdējusi kā *správa*, tā arī iesniedzējtiesa.

30 Tādēļ lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir atzīstams par pieņemamu.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

31 Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai ar Regulas Nr. 1408/71 III pielikuma A daļas 6. punkta noteikumiem, tos lasot kopā ar tās pašas regulas 7. panta 2. punkta c) apakšpunktu, netiek pieļauts tāds tiesiskais regulējums kā pamata lietā minētais, kurā paredzēts maksāt papildu vecuma pabalstu, ja tā summa, kas piešķirta saskaņā ar konvencijas 20. pantu, ir mazāka nekā tā, kuru varētu saņemt, ja vecuma pensija būtu tikusi aprēķināta atbilstoši Čehijas Republikas tiesību normām.

32 Jāatgādina, ka ar iepriekš minētajiem Regulas Nr. 1408/71 noteikumiem ir saglabāts spēkā konvencijas 20. pants, kurā noteikts, ka kritērijs piemērojamās sistēmas un kompetentās iestādes, kas piešķir sociālā nodrošinājuma pabalstu, noteikšanai ir valsts, kurā darba ņēmējs dzīvojis Čehijas un Slovākijas Federatīvās Republikas sadalīšanās brīdī.

33 No iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka uzdotā jautājuma izcelsme ir meklējama bažās, kas saistītas ar risku, ka *Ústavní soud* nolēmuma piemērošana izraisīs divkāršu viena un tā paša apdrošināšanas laika posma ņemšanu vērā un izmainīs kritēriju, kas izriet no konvencijas 20. panta.

34 Kā tas arī izriet no Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem, *Ústavní soud* skatījumā konvencijas 20. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja Čehijas Republikas pilsonis izpilda likumā noteiktos nosacījumus par tiesībām uz pensiju un ja šī pensija būtu

saskaņā ar Čehijas Republikas valsts tiesību aktiem augstāka nekā pabalsts saskaņā ar konvenciju, tad *správa* ir jānodrošina, lai vecuma pensijas apmērs, ko tas saņem, atbilst augstākajai summai saskaņā ar valsts tiesību aktiem, un tādējādi tai vajadzības gadījumā ir jāpapildina vecuma pensija, kas saņemta no citas līgumslēdzējas puses. *Správa* ir arī jāņem vērā citas līgumslēdzējas puses samaksātā vecuma pensija saskaņā ar konvenciju, lai izvairītos no divkāršas viena un tā paša veida vecuma pensijas saņemšanas to pašu iemeslu dēļ no divām dažādām sociālā nodrošinājuma iestādēm.

35 No *Ústavní soud* judikatūras skaidri izriet, ka noteikums par kompetenču sadali Čehijas Republikas un Slovākijas sociālā nodrošinājuma iestāžu starpā pirms Čehijas un Slovākijas Federatīvās Republikas sadalīšanās datuma pabeigtā apdrošināšanas laika posma ņemšanai vērā, kas ir ar konvencijas 20. pantu iesviests noteikums, nav ticis nedz apstrīdēts, nedz grozīts — *Ústavní soud* judikatūras mērķis ir bijis vienīgi palielināt Čehijas Republikas vecuma pabalsta summu, kas piešķirts, piemērojot konvenciju, lai galu galā sasniegtu to, kas paredzēts saskaņā ar vienas valsts iekšējām tiesībām.

36 Kā to savu secinājumu 37. punktā ir norādījis ģenerāladvokāts, pamata lietā minētā pabalsta piemaksas sekas nav apstrīdēt ne piemērojamo sistēmu, ne arī konvencijā noteikto iestāžu kompetenci, bet ļauj vienkārši saskaņā ar šo konvenciju prasīt no citas sociālā nodrošinājuma iestādes papildu pabalstu pie vispārējā pabalsta.

37 Kā norāda Eiropas Komisija — *Ústavní soud* vien nosaka, ka ir vajadzīgs saskaņā ar konvencijas 20. pantu piešķirto Čehijas Republikas vecuma pabalsta summu pielāgot tai, kuru saņēmējs būtu varējis iegūt, ja šī pabalsta summa būtu bijusi aprēķināta, piemērojot vienas valsts iekšējo tiesību normas, ja šī pēdējā minētā summa ir augstāka nekā tā, kas piešķirta atbilstoši konvencijas noteikumiem.

38 Tādējādi nav runas par paralēlu Čehijas Republikas vecuma pabalsta piešķiršanu, ne arī par divkārši viena un tā paša apdrošināšanas laika posma ņemšanu vērā, bet gan tikai par starpības novēršanu, kas objektīvi konstatēta dažādas izcelsmes pabalstu starpā.

39 Jāatzīst, ka šāda pieeja ļauj izvairīties no "piemērojamo valsts tiesību aktu pārklāšanās" saskaņā ar Regulas Nr. 1408/71 astotajā apsvērumā minēto mērķi un nav pretrunā konvencijas 20. pantā iedibinātajam kompetenču sadalījuma kritērijam, kas saglabāts, piemērojot Regulas Nr. 1408/71 7. panta 2. punkta c) apakšpunktu, to lasot kopā ar minētās regulas III pielikuma A daļas 6. punktu.

40 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka ar Regulas Nr. 1408/71 III pielikuma A daļas 6. punktu, to lasot kopā ar tās 7. panta 2. punkta c) apakšpunkta noteikumiem, tiek pieļauta tāda valsts tiesību norma kā pamata lietā minētā, kurā paredzēts samaksāt papildu vecuma pabalstu, ja tā apmērs, kas piešķirts, pamatojoties uz konvencijas 20. pantu, ir mazāks nekā tas, kuru varētu saņemt, ja vecuma pensija būtu bijusi aprēķināta atbilstoši Čehijas Republikas tiesību normām.

Par otro jautājumu

Par diskriminācijas esamību

41 Ar otro uzdoto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai *Ústavní soud* nolēmums, ar kuru tiek ļauts papildu vecuma pabalstu samaksāt tikai Čehijas Republikas pilsoņiem, kuri dzīvo Čehijas Republikas teritorijā, ir diskriminējošs, kas nav

saderīgi ar EKL 12. pantu, kā arī Regulas Nr. 1408/71 3. panta 1. punkta un 10. panta noteikumiem.

42 Šai ziņā jāatgādina, ka Regulas Nr. 1408/71 3. panta 1. punkta mērķis ir saskaņā ar EKL 39. pantu nodrošināt personām, kam šī regula ir piemērojama, vienlīdzību sociālā nodrošinājuma jomā neatkarīgi no viņu pilsonības, šajā ziņā izskaužot jebkādu diskrimināciju, kas izriet no dalībvalstu tiesību aktiem (2007. gada 18. janvāra spriedums lietā C-332/05 *Celozzi*, Krājums, I-563. lpp., 22. punkts).

43 Taču no lietas materiāliem neapstrīdami izriet, ka *Ústavní soud* salīdzinājumā ar savas valsts pilsoņiem diskriminē citu dalībvalstu pilsoņus viņu pilsonības dēļ.

44 Attiecībā uz nosacījumu par dzīvesvietu Čehijas Republikas teritorijā jāatgādina, ka tāds kā 3. panta 1. punktā minētais vienlīdzīgas attieksmes princips aizliedz ne tikai atklātu diskrimināciju to personu pilsonības dēļ, kas gūst labumu no sociālā nodrošinājuma shēmām, bet vēl arī visas slēptās diskriminācijas formas, kas, piemērojot citus izšķiršanas kritērijus, faktiski izraisa tādu pašu rezultātu (iepriekš minētais spriedums lietā *Celozzi*, 23. punkts).

45 Tā par netieši diskriminējošiem ir atzīstami valsts tiesībās paredzētie nosacījumi, kas, lai gan ir piemērojami neatkarīgi no pilsonības, tomēr būtiski vai lielākoties ietekmē migrējošus darba ņēmējus, kā arī visi vienlīdzīgi piemērojamie nosacījumi, ko attiecīgās valsts darba ņēmēji var izpildīt vieglāk nekā migrējošie darba ņēmēji, vai arī tādi nosacījumi, attiecībā uz kuriem pastāv risks, ka tie nelabvēlīgi ietekmēs īpaši migrējošos darba ņēmējus (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Celozzi*, 24. punkts).

46 Šādi tas ir pamata lietā attiecībā uz dzīvesvietas nosacījumu, kas galvenokārt attiecas uz migrējošiem darba ņēmējiem, kuri dzīvo dalībvalstīs, kas nav viņu izcelsmes valstis.

47 Tiesai nav iesniegts neviens elements, kas pamatotu šādu diskriminējošu attieksmi.

48 Turklāt ir jāatgādina, ka Regulas Nr. 1408/71 10. panta 1. punktā ir noteikts atteikšanās no noteikumiem par dzīvesvietu princips, aizsargājot ieinteresētās personas no kaitējuma, kas var rasties, pārceļot dzīvesvietu no vienas dalībvalsts uz otru.

49 No iepriekš minētā izriet, ka *Ústavní soud* nolēmums sevī ietver tiešu diskrimināciju pilsonības dēļ, kā arī netiešu diskrimināciju pilsonības dēļ, kas izriet no dzīvesvietas kritērija, attiecībā uz tām personām, kas izmanto savas tiesības brīvi pārvietoties.

Par sekām, konstatējot diskrimināciju

50 Atzīstot, ka *Ústavní soud* nolēmumā ietvertais noteikums ir diskriminējošs, būtu jānosaka ar to saistītās praktiskās sekas gan attiecībā pret personām, kuras, piemērojot šo noteikumu, tādējādi tiek nelabvēlīgi ietekmētas, gan arī attiecībā pret tādām kā M. Landtova, kuras no šī noteikuma gūst labumu.

51 Attiecībā uz vienlīdzīgas attieksmes principa neievērošanas sekām tādā kā pamata lietā ir jāatgādina, ka gadījumos, kad tiek konstatēta diskriminācija, kas ir pretrunā ar

Kopienu tiesībām, un kamēr nav veikti pasākumi, kas atjauno vienlīdzīgu attieksmi, vienlīdzības principa ievērošanu var nodrošināt, vienīgi piešķirot personām nelabvēlīgā stāvoklī tās pašas priekšrocības, kādas ir personām privileģētā stāvoklī, — sistēma, kas nepareizas Savienības tiesību piemērošanas dēļ ir vienīgā derīgā atsauces sistēma (skat. 1999. gada 26. janvāra spriedumu lietā C-18/95 *Terhoeve*, *Recueil*, I-345. lpp., 57. punkts un tajā minētā judikatūra).

52 Attiecībā uz sekām tādām personām kā M. Landtova, kas pieskaitāmas to personu kategorijai, kuras *Ústavní soud* nolēmumā ietvertais noteikums ietekmējis labvēlīgi, secinājuma par tā diskriminējošo raksturu kontekstā jānorāda, ka, ja saskaņā ar valsts tiesību normām saistībā ar pensijas piešķiršanu kompetentā iestāde nevar likumīgi noraidīt papildu pabalsta saņemšanu nelabvēlīgi ietekmētajām personām, tad nekas nav šķērslis tam, lai tā šīs tiesības saglabātu tās kategorijas personām, kuras jau gūst labumu, piemērojot valsts tiesību normu.

53 Ievērojot Savienības tiesību vispārīgos principus, ar Savienības tiesībām tiek pieļauti pasākumi, kas atjauno vienlīdzīgu attieksmi, liedzot priekšrocības personām, kuras iepriekš bijušas privileģētā stāvoklī (skat. 1994. gada 28. septembra spriedumu lietā C-200/91 *Coloroll Pension Trustees*, *Recueil*, I-4389. lpp., 33. punkts). Tomēr, pirms pieņemt šādus pasākumus, nekas Savienības tiesībās neprasa liegt tādu piemaksu kā pamata lietā minēto to personu kategorijai, kas to jau saņem.

54 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, uz otro uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka ar Regulas Nr. 1408/71 3. panta 1. punkta un 10. panta noteikumiem netiek pieļauta tāda valsts tiesību norma kā pamata lietā minētā, saskaņā ar kuru tiek pieļauts maksāt vecuma pabalsta piemaksu tikai Čehijas Republikas pilsoņiem, kas dzīvo Čehijas Republikas teritorijā, un tas no Savienības tiesību viedokļa neizbēgami nerada to, ka minētā piemaksa tiek liegta personai, kas atbilst šiem diviem nosacījumiem.

Par tiesāšanās izdevumiem

55 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

1) ar Padomes 1971. gada 14. jūnija Regulas (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā, redakcijā, kas grozīta un atjaunota ar Padomes 1996. gada 2. decembra Regulu (EK) Nr. 118/97, kura grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 5. aprīļa Regulu (EK) Nr. 629/2006, III pielikuma A daļas 6. punktu, to lasot kopā ar tās 7. panta 2. punkta c) apakšpunkta noteikumiem, tiek pieļauta tāda valsts tiesību norma kā pamata lietā minētā, kurā paredzēts samaksāt papildu vecuma pabalstu, ja tā apmērs, kas piešķirts, pamatojoties uz 1992. gada 29. oktobrī noslēgtās divpusējās konvencijas starp Čehijas Republiku un Slovākiju saistībā ar pasākumiem situācijas noregulēšanai pēc Čehijas un Slovākijas Federatīvās Republikas sadalīšanās 1992. gada 31. decembrī 20. pantu, ir mazāks nekā tas, kuru varētu saņemt, ja vecuma pensija būtu bijusi aprēķināta atbilstoši Čehijas Republikas tiesību normām;

2) ar Regulas Nr. 1408/71, redakcijā, kas grozīta un atjaunota ar Regulu Nr. 118/97, kura grozīta ar Regulu Nr. 629/2006, 3. panta 1. punkta un 10. panta noteikumiem netiek pieļauta tāda valsts tiesību norma kā pamata lietā minētā, saskaņā ar kuru tiek pieļauts maksāt vecuma pabalsta piemaksu

tikai Čehijas Republikas pilsoņiem, kas dzīvo Čehijas Republikas teritorijā, un tas no Savienības tiesību viedokļa neizbēgami nerada to, ka minētā piemaksa tiek liegta personai, kas atbilst šiem diviem nosacījumiem.

[Paraksti]